

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobcov **1/ J. D.**, bývajúcej v L., bytový dom M., **2/ V. K.**, bývajúcej v B., **3/ V. V.**, bývajúceho v L., bytový dom U., **4/ Mgr. J. V.**, bývajúceho v K., všetci zastúpení JUDr. P. D., advokátom so sídlom v B., proti žalovaným **1/ M. V.**, bývajúcemu v L., **2/ C. V.**, bývajúcemu v L., obaja zastúpení J. A., s.r.o. so sídlom v D., IČO: X., **o určenie vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 2 C 90/2009, o dovolaní žalobcov 1/ až 4/ a odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. februára 2012 sp. zn. 6 Co 340/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcov 1/ až 4/ **z a m i e t a .**

Konanie o odvolaní žalovaných 1/ a 2/ **z a s t a v u j e .**

Žalobcovia 1/ až 4/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ 79,58 € trov dovolacieho konania na účet advokátskej kancelárie J. A., s.r.o. so sídlom v D., do 3 dní.

Žalobcom 1/ až 4/ nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali, aby súd určil, že nehnuteľnosti evidované Správou katastra Ružomberok, katastrálne územie L., na liste vlastníctva č. X., ako parcela č. KN X. – zastavané plochy a nádvorcia o výmere X. m², parcela č. KN X. – záhrady o výmere X. m² a stavba – rodinný dom súp. č. X., postavený na parcele č. KN X. (ďalej len „nehnuteľnosti“) patrili v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) do vlastníctva C. V. (žalovaného 2/) a nebohej F. V., zomrelej X., ku dňu jej smrti v celosti. Žalobu odôvodnili tým, že žalobcovia sú súrodenci, ktorí sa žalobou podanou proti ich otcovi (žalovanému 2/) a jeho synovi z druhého manželstva (žalovanému 1/), na ktorého bolo zmluvne prevedené vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, domáhajú ochrany svojich práv, pretože dedičské konanie, ktoré prebehlo po smrti ich matky F. V., zomrelej X., pred Štátnym notárstvom v Liptovskom Mikuláši pod sp. zn. D 927/76, a v ktorom celé dedičstvo nadobudol výlučne žalovaný 2/, prebehlo nezákonne a zmätočne.

Okresný súd Ružomberok (v poradí druhým) rozsudkom z 12. júla 2010 č.k. 2 C 90/2009-102 určil, že nehnuteľnosti patrili v režime BSM do vlastníctva žalovaného 2/ C. V. a nebohej F. V., zomrelej X., ku dňu jej smrti v celosti; žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť nahradiť žalobcom 1/ až 4/ trovy konania. Rozhodol tak po zistení, že vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva matky žalobcov a žalovaného 2/ v rámci dedičského konania, od ktorého odvodzoval svoje vlastnícke právo žalovaný 2/, neprebehlo riadne a dedičské rozhodnutie po poručiteľke F. V. je nezákonné a neplatné, pretože žalobcovia 1/ až 4/, ako v tom čase maloletí dedičia, neboli v tomto konaní riadne zastúpení a predmet dedičstva nebol dostatočne určito špecifikovaný. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ Krajský súd v Žiline rozsudkom 13. februára 2012 sp. zn. 6 Co 340/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol a žalobcov 1/ až 4/ zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným 1/ a 2/ trovy (prvostupňového a odvolacieho) konania celkom vo výške 720,84 €. V odôvodnení poukázal na to, že nehnuteľnosti pozostávali z dvoch pozemkov a jednej stavby – rodinného domu stojaceho na parcele č. X.. Pokiaľ sa jedná o dva sporné pozemky (parc. č. X. a X.) odvolací

súd zamietnutie žaloby v tejto časti odôvodnil tým, že predmetné pozemky boli v osobnom užívaní manželov na základe dohody o zriadení práva osobného užívania stavebného pozemku z 9. júla 1970 a v čase smrti poručiťky neboli v ich bezpodielovom spoluvlastníctve so žalovaným 2/ tak, ako žiadali určiť žalobcovia. Zamietnutie žaloby pokiaľ ide o stavbu – rodinný dom, odvolací súd po zopakovaní dokazovania odôvodnil tým, že v dedičskom konaní po poručiťke aj napriek nepresnostiam v označení tejto stavby v rozhodnutí Štátneho notárstva v Liptovskom Mikuláši z 29. júla 1976 č.k. D 927/76-14 ako „Nadstavba rodinného domu v L. č. X.“ bol prejednaný aj sporný rodinný dom s tým, že ho na základe dohody dedičov nadobudol žalovaný 2/, ktorý sa zároveň na vyrovnanie dedičským podielov zaviazal poskytnúť ostatným dedičom peňažné plnenie. Na okraj svojich úvah zároveň uviedol, že v prípade žalovaného 2/ by boli aj splnené podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k rodinnému domu vydržaním. O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadli žalobcovia 1/ až 4/ dovolaním, prípustnosť a dôvodnosť ktorého vyvodzovali z § 238 ods. 1 O.s.p. Namietali, že odvolací súd im odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie; v tejto súvislosti odvolaciemu súdu vytýkali, že sa v odôvodnení rozhodnutia nezaoberal s ich argumentáciu spochybňujúcou zákonnosť dedičského konania po ich právnej predchodkyňi, námietkou nulitnosti vydaného dedičského rozhodnutia, právnymi titulmi nadobudnutia vlastníckeho práva k domu a pozemkom žalovaným 2/. Z uvedených dôvodov žiadali napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne a dostatočne odôvodnené a navrhli dovolanie zamietnuť. Poukázali na rozpory vo výpovediach žalobcov 2/ a 3/ ohľadom prijatia peňažného plnenia na vyrovnanie dedičských podielov od žalovaného 2/ ako aj obsah práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR (I. ÚS 241/07).

Žalovaní 1/ a 2/ podali odvolanie proti rozsudku krajského súdu vo výroku o trovách konania. Žiadali v tejto časti zmeniť rozsudok tak, že im súd prizná náhradu trov celkom

vo výške 1 190,36 € podľa pripojenej špecifikácie. Namietali pochybenie súdu pri vyčíslení trov odvolacieho konania.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozsudku, ktorý je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods.1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že: a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods.1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobcovia existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či žalobcom bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Podľa názoru dovolateľov je konanie postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existenciu vidia v absencii „riadneho odôvodnenia“ rozhodnutia odvolacieho súdu.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod). Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobcom bolo niektoré z týchto práv odňaté, prípustnosť dovolania preto ani z uvedeného ustanovenia nemožno vyvodiť.

Nedostatočné odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (tzv. nepreskúmateľnosť), na ktorom dovolatelia prípustnosť dovolania založili, nie je vadou konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj rozsudok najvyššieho súdu z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 111/1998). Nepreskúmateľné je rozhodnutie, odôvodnenie ktorého dostatočne nevysvetľuje, z akého dôvodu rozhodol súd tak, ako uviedol vo výroku rozsudku. Aj nepreskúmateľnosť je v rámci procesne prípustného dovolacieho prieskumu právne významná, iba ak „mala“ za následok nesprávne rozhodnutie veci). Kritériom pre posúdenie (ne)preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitostí odôvodnenia ustanovených zákonom.

Podľa názoru dovolacieho súdu zodpovedá napadnutý rozsudok odvolacieho súdu požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých

vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd primerane vysvetlil, z akých úvah vychádzal pri závere, že rodinný dom žalovaného 2/ a poručiťky patril do ich BSM a aké skutočnosti ho viedli k tomuto záveru. Podrobne vysvetlil v odôvodnení svojho rozhodnutia vznik práva osobného užívania pozemku s poukazom na vtedy platnú právnu úpravu tohto inštitútu a tiež svoj záver o neexistencii bezpodielového spoluvlastníctva označených pozemkov ku dňu smrti poručiťky (X.). Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv žalobcov.

Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na závery vyplývajúce z uznesení ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03 a II. ÚS 78/05, podľa ktorých súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na všetky námietky alebo argumenty v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú určujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a ktoré zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Žalobcovia v dovolaní tvrdia, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Predmetom konania v posudzovanej veci je určenie, že v žalobe označené nehnuteľnosti patrili v režime BSM do vlastníctva rodičov žalobcov - C. V. (žalovaného 2/) a F. V., zomrelej X., ku dňu jej smrti v celosti. Žalobcovia v dovolaní namietali, že vyporiadanie BSM v dedičskom konaní je neurčité, nie sú v ňom špecifikované veci patriace do BSM poručiťky a žalovaného 2/, konkrétne že nebol vyporiadany rodinný dom súp. č. X. (t.č. X.) a parcela č. X., na ktorej stojí rodinný dom a parcela č. X.- záhrada, ktoré v čase smrti poručiťky (X.) boli v spoločnom užívaní rodičov žalobcov (t.j. poručiťky a žalovaného 2/).

Dovolací súd sa stotožňuje so záverom odvolacieho súdu, že do BSM žalovaného 2/ a poručiťky ku dňu jej smrti patrila aj rodinný dom v L. súp. č. X., ktorý bol postavený za trvania ich manželstva a ktorý bol aj vyporiadany v rámci vyporiadania BSM žalovaného 2/ a poručiťky v dedičskom konaní po poručiťke. Z obsahu dedičského spisu po poručiťke vyplýva – zo zápisnice o predbežnom šetrení z 19. júla 1976, v ktorej žalovaný 2/ uviedol, že poručiťka bola vlastníčkou rodinného domu v polovici (t.j. predmetného rodinného domu v L. č. X.) a okrem toho aj vlastníčkou „čiasťky“ v rodinnom dome v L. V zápisnici z 29. júla 1976 spísanej notárkou v prítomnosti žalovaného 2/ je uvedené, že účastníci označili za nehnuteľný majetok patriaci do BSM poručiťky a žalovaného 2/ „nadstavbu rodinného domu v L. č. X.“, ktorej hodnota bola určená sumou 8 750 Kčs. Súčasťou tejto zápisnice je rozhodnutie štátneho notárstva o vyporiadaní dedičstva tak, že nadobúdateľom celého majetku sa stáva manžel poručiťky - žalovaný 2/, ktorému bola uložená povinnosť vyplatiť v tom čase maloletým dedičom – žalobcom 1/ až 4/ po dosiahnutí plnoletosti každému po 4 845 Kčs. V spise sa nachádza správa MNV v L. z 27. júla 1976 o obvyklej predajnej cene (hodnote) nehnuteľnosti, podľa ktorej dom, drevený-murovaný postavený v roku 1968, pozostávajúci z jednej kuchyne, troch izieb s príslušenstvom má obvyklú predajnú cenu 17 500 Kčs (1/4 predstavuje suma 4 845 Kčs), z ktorej bola vypočítaná výška náhrady, ktorú mal preberajúci dedič – žalovaný 2/ vyplatiť ostatným dedičom po dosiahnutí plnoletosti.

V priebehu konania účastníci zhodne uvádzali, že okrem tohto rodinného domu, ktorý v čase smrti poručiťky ešte nebol celkom dokončený (v jeho podkroví sa nachádzali dve manzardky), žiadna „nadstavba“ v BSM žalovaného 2/ a jeho manželky (poručiťky) neexistovala. So zreteľom na uvedené za správny treba považovať záver odvolacieho súdu,

ktorý konštatoval, že pri označení uvedenej nehnuteľnosti v dedičskom konaní išlo zrejme len o nepresné, resp. v tom čase zaužívané označenie nehnuteľnosti – rodinného domu patriaceho do BSM, nakoľko notárstvo zisťovalo cenu tohto rodinného domu, z ktorej vychádzalo aj pri určení všeobecnej ceny dedičstva. Správny je preto záver odvolacieho súdu, že označená nehnuteľnosť - t.j. rodinný dom patril a bol aj vyporiadaný v rámci vyporiadania BSM poručiťky a žalovaného 2/ v dedičskom konaní a bol predmetom dedičského konania.

Pokiaľ ide o pozemky, ktoré sú v súčasnosti označené v KN ako parcela č. X. (na ktorej stojí rodinný dom) a parcela č. X. (záhrada), vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že tieto získal za trvania manželstva žalovaný 2/ do osobného užívania, čo potvrdzuje rozhodnutie o pridelení pozemku do osobného užívania z 31. augusta 1970. Podľa rozhodnutia o pridelení pozemku do osobného užívania bola vtedy EN parcela č. X. nachádzajúca sa v katastrálnom území L. o výmere X. m² vo vlastníctve Československého štátu pridelená do osobného užívania žalovanému 2/ na výstavbu rodinného domčeka a následne bola 9. septembra 1970 uzavretá dohoda o zriadení práva osobného užívania stavebného pozemku. Uzavretím tejto dohody o osobnom užívaní pozemkov za trvania manželstva manželom vzniklo k nim právo spoločného užívania v zmysle § 214 Občianskeho zákonného v znení do 1. januára 1992. Inštitút práva osobného užívania pozemku, resp. práva spoločného užívania pozemkov manželmi bol zrušený novelou Občianskeho zákonníka (zákon č. 509/1991 Zb.) účinnou od 1. januára 1992.

Podľa § 872 ods. 1 Občianskeho zákonníka veta prvá právo osobného užívania pozemku vzniknuté podľa doterajších predpisov, ktoré trvá ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona, mení sa dňom účinnosti tohto zákona na vlastníctvo fyzickej osoby.

Podľa § 872 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. januára 1992 v prípade spoločného užívania pozemkov manželmi vzniknutého podľa § 214 Občianskeho zákonníka, stávajú sa bezpodielovými spoluvlastníkmi takéhoto pozemku. Ak BSM zaniklo pred 1. januárom 1992, s účinnosťou od 1. januára 1992 stávajú sa bývalí alebo doterajší manželia (podľa spôsobu zániku BSM) podieloví spoluvlastníci týchto pozemkov rovným dielom. Ak zanikne manželstvo a s ním i právo spoločného užívania pozemku manželmi smrťou jedného z manželov alebo jeho prehlásením za mŕtveho, závisí od dohody dedičov, kto sa stane užívateľom pozemku. Ak nedôjde k dohode, závisí toto určenie na rozhodnutí

štátneho notárstva, ktoré vykoná vyporiadanie. Ak by na základe dohody alebo rozhodnutia štátneho notárstva zostal výlučným užívateľom len manžel alebo manžel s niektorými dedičmi, museli by byť ostatní dedičia uspokojení v rámci vyporiadania inak.

Je nesporné, že manželstvo rodičov žalobcov zaniklo smrťou ich matky X. a zánikom manželstva zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo. Správny je preto záver odvolacieho súdu, že v čase zániku manželstva rodičov žalobcov do ich bezpodielového spoluvlastníctva nepatrili označené pozemky, ku ktorým mali právo spoločného užívania pozemkov. Keďže tieto pozemky v osobnom užívaní do BSM rodičov žalobcov nepatrili, nebol dôvod tieto ani vyporiadať v rámci vyporiadania BSM v dedičskom konaní po poručiťke. Dovolací súd sa preto stotožňuje so záverom odvolacieho súdu, ktorý v tejto časti zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu aj v tejto časti zamietol po zistení, že tieto pozemky netvorili bezpodielové spoluvlastníctvo rodičov žalobcov. Pokiaľ by aj v dedičskom konaní nebola vyporiadaná finančná hodnota práva osobného užívania v dedičskom konaní, táto môže predstavovať iba prípadný obligačný nárok, ktorý však nemá dopad na otázku vlastníctva predmetných pozemkov.

K námietke žalobcov, že rozhodnutie štátneho notárstva o vyporiadaní dedičstva je neplatné, resp. je nulitným právnym úkonom, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozhodnutie notárstva nie je právnym úkonom, ale ide o deklaratórne rozhodnutie, ktoré je procesnou skutočnosťou s konštitutívnymi účinkami, ktorým sa deklarujú práva a povinnosti dedičov s účinnosťou ku dňu smrti poručiťa a realizuje sa ním hmotnoprávna úprava dedičského práva podľa Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie o dedičstve po nebohej F. V. nebolo zrušené mimoriadnym opravným prostriedkom, je právoplatné a teda záväzné, preto sa súdy dôvodne nezaoberali námietkami žalobcov proti tomuto rozhodnutiu o prejednaní dedičstva po ich nebohej matke F. V., zomrelej X..

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že žalobcovia neopodstatnene napadli rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p., ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcov podľa § 243b ods. 1 zamietol.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že žalovaní podali odvolanie proti proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. februára 2012 sp. zn. 6 Co 340/2010 vo výroku o trovách konania, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže o podanom odvolaní konať.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Medzi procesné podmienky patrí aj funkčná príslušnosť súdu na prejedanie veci vyplývajúca zo zákona. V prejednávanej veci z hľadiska formálneho ani obsahového nemožno mať pochybnosti o tom, že procesný úkon žalovaných 1/ a 2/ (zastúpených advokátom) zo 17. mája 2012, ktorým napadli uvedený rozsudok Krajského súdu v Žiline z 13. februára 2012 sp. zn. 6 Co 340/2010 vo výroku o trovách konania, je odvolaním v zmysle § 201 a nasl. O.s.p.

Podľa § 201 veta prvá O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 9 ods. 1 O.s.p. na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa a/ v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 10 ods. 1 O.s.p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O.s.p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa; prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 O.s.p.).

Rozhodnutie krajského súdu, ktorý rozhodol o trovách celého konania (prvostupňového a odvolacieho konania) po zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie podaného odvolania žalovaných preto nie je daná. Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o odvolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. februára 2012 sp. zn. 6 Co 340/2010 vo výroku o trovách konania zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

III. V dovolacom konaní procesne úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaní podali návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslili. Dovolací súd žalovaným priznal náhradu trov konania spočívajúcu v odmene advokáta za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 19. júna 2012 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky vo výške 58,X. €, čo s náhradou za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, t.j. 7,63 € a 20 % DPH z odmeny a náhrady, t.j. 13,26 €, predstavuje spolu 79,58 €.

V dovolacom konaní (o odvolaní žalovaných proti výroku o trovách konania) úspešným žalobcom vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovaným, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Najvyšší súd im nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, lebo nepodali návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júla 2014

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková